

Oglasi, pripisana itd. (uključujući računaju se na temelju običnog cijenika ili po dogovoru.)

Novci za predbrojbu, oglase itd. šalju se napunjenom ili polonizom pošt. izdatnice u Beču na administraciju lista u Puli.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Tko list na vrijeme ne primi, neka to javi odpravnicu u otvorenom pismu, za koji se ne plaća poštarina, ako se izvana napiše „Reklamacija“.

Čekovnog računa br. 877546. Telefon tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu malo stvari, a nosloga svo polkvari.“ Narodna poslovice.

Izlazi svakog četvrtka o podne.

Netiskani dopisi se ne vraćaju a o podpisani ne tiskaju, a nefrankirani ne primaju.
Predplata za poštarinomu sto, 10 K u obće, 5 K za seljake na godinu. ili K 5—, odu. K 250 na pol godinu.
Izvan carevine više poštarina. Plaća i utakuje se u Puli.

Pojedini broj stoji 10 h., sastoji se od h., kolli u Puli, toliko izvan lito.

Uredništvo i uprava nalazi se u Tiskari Laginja i dr. prije J. Krmpotić i dr. (Via Giulia br. 2), kamu neka se naslovljuju sva pisma i predplate.

Odgovorni urednik i izdavač Jerko J. Mahulja. — U nakladi tiskare Laginja i dr. u Puli ulica Giulia 1. — Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu (Via Crociera br. 1, il. kl.).

Četrdesetgodisnjica Čitaonice u Puli.

Željno očekivana proslava četrdesetgodisnjice Čitaonice u Puli obavila se je u prošlu nedjelju. Već za rana opaznimo ispred Narodnog Doma naš stariji i mlađji svijet, kako se okuplja i veselo pozdravlja. U luci pak naš barba Ive okitio svoju brodicu hrvatskom trobojnicom a isto to učini veliki brod „Dr. Ante Starčević“ iz Sv. Jurja. U 10^{1/2} s. zalopraša velika trobojnica i na Narodnom Domu. Tada se počela puniti dvorana Čitaonice domaćim obćinstvom i stranim gostima, koji dodjose uređiti našu slavu, među kojima spominjemo narodnog zastupnika prof. Matka Mandića, to par njih iz Roča, Buzeta, Pazina, Kanfanara, Rovinjskog Sela, Premanture, Medulina, Ližnjana, Vinkurana, Alture i dr., kao zastupnike svojih Čitaonica i društava: Proslavu je posjetio i ovdješnji c. k. kotarski poglavar, dvorski savjetnik grof Athems.

Točno u 11 sati otvori svečanost pjevački zbor, ispjevav krasnu pjesmu od našeg Brajše „Istrane dragi“. Na to predsjednik Čitaonice g. Dr. M. Laginja pozdravi i oslovi kratkim govorom prisutne, ispričav se, što mu je radi bolesti grla, koja ga drži već više dana, po lieteniku zabrunjeno govorilo, ali će mjesto njega pročitati spomen-slovo blagajnik g. Dr. Milić. Obćinstvo je svog prvaka oduševljeno burno pozdravilo. Na to je g. Dr. Milić pročitao ovo spomen-slovo:

„Evo nas u bratskom kolu da srdačno pozdravimo naše mile goste iz Pule i od druguda i da čedno obavimo spomen četrdeset godišnjeg opstanka ove naše Čitaonice.“

Poslo zla kob' htjede da sadašnji naš predsjednik nemože, da bez pogibelji za zdravlje govori ovom zgodom poduze i jačim glasom, eva preuzeli tu dužnost ja jedan od mlađjih u našem društvu, a po porijeklu starinom sa istočne Istre i jedan od najbližih našem predsjedniku.

Mi, Gospodo, spominjemo 40-godišnjicu opstanka naše Čitaonice.

Dne 21. septembra 1869. potvrdilo je Namjesništvo u Trstu pod broj 9934/III, da zakonito postoji, na temelju zakona od 15. novembra 1867. i svojih pravila, Čitaonica u Pulju.

Sadržavala su nam se pravila — ta prva pravila — našeg društva u izvorniku; na njima podpisana častna imena prvih osnivača, koji su bili Ivan Rebula, Mate Robrović, Anton Žitnik i Ivan Ravnikar.

Ta prva pravila naše „Čitaonice“ pisana su bila u hrvatskom jeziku i dosta čistom, ako uzmemo u obzir dobu iz koje su i ljudi koji nisu imali zgrade po školama učili se u svojem narodnom jeziku, koji su u pravilima zvali općenito „slovenski“, a specijalno „jugoslavenski“.

Svrha naše Čitaonice bila je od njenog prvog početka čisto i jedino kulturna: sastajanje, čitanje i zabavljanje u prvom redu u našem narodnom jeziku, pače pjevanje imalo se je po statutu gojiti samo

slavensko. Zanimiv je u tom pogledu § 1 pravila, koji kaže:

„Svrha ovoga društva — Čitaonice — sastoji u čitanju slovenskih a ponajviše u jugoslavenskom jeziku izlazećih periodičnih časopisa i knjiga.“

Izvan toga hoće se društvo postarati za čitanje i u drugim jezicima i po mogućnosti za zabavu, igre i pjevanje slovenskih pjesama.“

Ta naša čitaonica imala je sjajno za ono doba vezanu „knjigu članova“ i „knjigu stranaca“.

Među članovi nahodimo uz imena čednih građana, obrtnika i zanatnika, sva imena otmehli osoba drugih narodnosti, a navlasito sve tada više častnike naše bojne mornarice.

U „knjigi stranaca“ nahodimo imena otmehli naših ljudi iz one dobe, koji su smatrali svojom dužnosti da pohode čitaonicu, kada se svrate ovamo u Pulu.

Među inim naći ćete u toj knjizi višestruki potpis nezaboravnog biskupa Jurja Dobrila a tako i nekih njegovih kanonika, koji su kasnije žalibože onehajali naš jezik i naše ustanove.

Po spisima, koji nam ostadoše i po kazivanju nekih naših starijih ljudi, Čitaonica je prvih par godina bila upravo sjajno društvo i po broju članova i po prostorijsama koje je imalo i po zabavama i društvovanju, koje je davalo.

Sinještina je bila Čitaonica u „Apolla“ tadašnjeg jedinoj zgradi u Puli sa velikom već danas od drugih rabljenom dvoranom.

Društvo je plaćalo 1100 for. t. j. 2200 kruna godišnje najamnine, što je za ono doba vrlo mnogo.

Bilo bi pogrešno tvrditi, da je tadašnju čitaonicu podržavao sam slavenski živalj u Puli. Ne! U nju je bilo pokrilo sve, što bijaše skladnijega u gradu, ona bijaše za neko doba jedino stjecalište otmehli svijeta u Puli. Ali značajno i za naše tudašnje kulturne prilike vrlo značajno jest to, da se je otmehli građanin, viši i niži častnik i činovnik, bez obzira na narodnost, okupljao u jednom društvu, kojega su statuti bili pisani lih u našem jeziku i kojega je poslovni službeni jezik bio naš jezik hrvatski.

Zato smo lahko ponosni na tu uspomenu od 40 godina natrag kad su naše ime i naše ustanove bezprigovorno priznavali oni, kojih mnogi jih kasnije zaniekaše i osporiše.

Tekom godina promjenile su se višekrat, često i na gore, okolnosti ovog društva. Tako nam se godine 1879., to jest 10 godina iza obstanka Čitaonice prikazuje teška kriza u njenom životu. Te godine nekolicina naših ljudi pokuša preosnovati društvo po svoj prilici na temelju demokracijišnjem i po pravilima od aprila iste godine; nu nije išlo, jer već augusta 1879 nalazimo potvrđena nova pravila, u kojima se društvo imenuje i „Čitaonica“ (kao prvotno od god. 1868) i „člčnarska beseda“ prema pokusu od aprila 1879.

Očito je taj novi statut od augusta 1879 bio dobro namišljeni pokušaj, da se smire neki noviji elementi u društvu i da se pridruže čitaonici naša braća Česi nastanjeni u ovoj varoši.

Članarina bijaše snižena na polovicu. Godine 1894 učinjen je bio novi pokušaj promjene društvenih pravila, ali ni ta nisu već zadovoljavala, te se Čitaonica sada vlada po onim, koja su odobrena god. 1905.

Politički savez naša država sa bližnjom kraljevinom Italijom djelovao je silno, žalibože uvijek pogubno, na naš kulturni razvoj u ovoj zemlji. Za volju onog saveza još je nami danas teško za naš narod smočiti ma i najelementarnije ustanove napredka.

Za volju onog saveza bila je došla doba, kad su mnogi držali, da nije dobar domoljub onaj, koj se učlani u Čitaonicu, ili makar samo poludja njezine prostorije. Tako su za ovo društvo bili došli teški dani i mnogo godina uzdržavalo ga je samo maleni broj radoљubiva, onakvih radoљubiva, koji znaju žrtvovati, pregurali i čekati, dok izu zlih dčđđu dobri dani.

U tim teskim godinama naše Čitaonice bili su joj velikim uporištem neki tada ovdje nastanjeni Slovenci. Od te mile naše braće neki se prestaviše na drugi svijet, neki izseliše u druge krajeve, samo maleni jih je broj još ovdje. Slava i hvala jednim i drugim.

Naša je Čitaonica imala teskih časova i radi toga, što nije imala svojeg doma, pak je često morala mienjati stanovanje, a to je društvu na stetu, bilo da kuša koliko se podignuti, bilo da se ograniči na najpotrebnije. Od par godina, kako znate, ima naše društvo eto ovdje u Posujilnici, „Narodnom Domu“ svoj stalan i udoban stan.

U razno doba, kad više, kad manje, gojilo se je u ovom društvu i narodnu igru i narodno pjevanje. Mnogi se stalno sjećaju, kako je u čitaonici uvježban ples „Kolo“, koj se je onda i u javnom kazalištu plesao i po više godina mnogo općinstva privlačio.

Predstavljanje u našem hrv. jeziku i slavenska pjesma u opće i tamburica, gojilo se u to razno doba, sad manjin, sad većim uspjehom.

Od tih malih pokusa nastali su tamburški zborovi „sokola“ i dramski njegov odjel, koj djeluje već više vremena u ovom Domu, na ogromnu korist širenja naše narodne rječii.

Kao majka, koja svoju krv i mličeke daje svojoj djeci, nemože i netreba više da vrši sve što mogu njezini mlađji, tako ni naša Čitaonica nemože i netreba više, da vrši sve funkcije narodnog života u Puli.

U Čitaonici vršili su se prvi govori i udarali temelji za sve što imamo danas kulturnog i narodnog u Puli.

U Čitaonici rodila se je Družba i nje podružnice, rodilo se je Prvi istarski škool, zametnuli su se temelji i sabirali prvi ka-

mentički za naše pučke škole u Puli; u Čitaonici zamislila se je Posujilnica, u njoj se je vodilo razgovore i stvaralo odluke o svim važnijim pitanjima našega narodnog života u Puli. U njoj se je kroz mnogo godina, jedinoj točki društvenog života, gojila i čula — i ako ne posve i isključivo — naša materinska rječii.

Četrdeset godina! Teško su za onoga, koj jih je prevatio, skoro nedeočekne za onoga, koj jih tek na osvitu života dočekuju.

Koliko je mlađih srdaca kuenlo, koliko li mlađih nožica sukukivalo po zabavama Čitaonice, po zabavama koje su uvijek bilo otmehli i pristojne, i kad bijahu većinom zastupani takozvani snijli ljudi i kad bijaše ovdje naš puk, a tako otmehli i pristojne hoćemo da i nadalje ostanu. Tih hiljada ddnas ovdje nema. Razneslo jih je vrijeme, život, mjesin, dužnosti. Ali ima ipak još vas ovdje, koji ako niste od prve dobe, neki se sjećate kako bijaše u Čitaonici, neki ju podržavate i danas, neki se nadate u nju. Svi neka ste dobro došli na ovaj spomen i neka bude sređčan.

Naša „Čitaonica“ ima i dalje gojiti u prvom redu naš narodni jezik, našu slavensku pjesmu, za skladnu drušvenost svih slojeva našega naroda, ona je po svojoj svrsi i treba da bude po svojem djelovanju jednako mila svima nam. Još imamo o čem misliti i raspravljati; široko je polje narodnog rada još neobrađeno. Za zajedničko dogovaranje i snivanje i djelovanje neka i nadalje žive majka svih naših institucija u Puli, neka žive naša „Čitaonica“ i dalje preko 40 godina svojega dosadanjeg opstanka.“ (Burno pljeskanje i poklici: Živio!)

Iza toga je gdjica Ljubica Oklopčija liepo krasnoslovlila pjesmu R. Katalinčič-Jeretova „O četrdesetgodisnjici Čitaonice u Puli“, koju smo prihćili u zadržem broju, a koju je već naš vrstni Matko Brajša krasno uglazbio i poslao Čitaonici za pjevanje na proslavi, ali, žali Bože, stigla prekasno u nedjelju u jutro, da se ju moglo uvježbati. Na koncu ispjevao je muski zbor „Pogled u nedolžno oko“ čine je t. zv. službeni dio proslave završen.

U 1 s. po p. bio je u dvoranu Čitaonice banket, kojemu je prisustvovalo što doznaćih što stranih do 60 osoba. Na banketu je g. Dr. Matko Laginja kratko pozdravio goste, a zahvalio se g. Mandić iz Pazina, dok su pjevnici tečajem banketa zabavljali hrvatskom pjesmom prisutne. — Na banketu skupilo za Družbu K 80.

U četiri sata po p. započela je u velikoj dvoranu Narodnog Doma pučka zabava uz koncert vojničke glazbe, pjevanje muskog zbora i predstavljanje satji ih komada. Sve točke programa izvedene su na zadovoljstvo obćinstvu, koje je dubokom napunilo dvoranu. Cijela zabava tekla je veoma veselo, te je obćinstvo i pjevačima i predstavljajćima živo povlađljivo, te su pjevači morali svaku pjesmu opetovati ili novu dodati. Vrlo živahna bila je saljiva posta, natjecanje u srećolovu i posjed saljivog muzeja, te premda je na zabavu bio sloboda, ulaz

to j; ipak saljiva pošto, srećolov i muzej te prodaja programu donesla liepu avoticu. Oko 11 sati u večer izvršen je program, a na to je započeo ples do pol noći, kad je zabava završena. Svi, koji su bili na zabavi, ponieše sa i vrlo dobar utisak, i nemogu snaći hvale kako su se lepo i ugodno zabavljali.

Time je završen važan dan u povjesti naše Čitaonice, koji će biti zlatnim slovima upisan u njezinim annlama. A mi na koncu želimo, da se naša Čitaonica podigne do one veličine i važnosti, koju treba da zauzme u našem narodnom životu u Pulji. — Živili pak svi, koji su budni što pripomogli, da je proslava tako lepo i časno po sve nas ispaln!

Tečajem dana stigli su ovi brzoglavni pozdravi:

Rudolfovo: Pridružujem se u duhu vašemu slavlju ob krasnih spominih. Tomažin.

Buzet: Proslavi četrdeset godišnjice pridružuje se posestrima Hrv. Čitaonica.

Medulin: 40 godišnjicu čestita Čitaonica.

Omišalj: Jubilejku vršila i nadalje čim uspješnije svoju plemenitu zadaću. Spinčić, Muzina, Grego.

Trst: Duhom z vami kličoč: nadaljujte začrtano pot v blagor naroda in domovine. Josko Cvok.

Zadar: Sretno dočekala u Divič gradu i hrvatski dan. Katalinić-Jerotov.

Mali Lošinj: Posilje četrdesetgodišnjeg rada kličemo vam da sto, zdravo braćo patnici za svoj mili narod i domovinu Čitaonica.

Veli Lošinj: Četrdesetgodišnjicu opstanka oduševljeno pozdravljaju uz poklik: raslo, cvala, napredovala! Pavelić, Lovreković, Beer, Sabalja, Vuković, Milić, Maurus, Knežić.

Susak: Današnjoj proslavi pridružujemo se željom, da i unapred ustrajete na bedomu obrane potlačenog nam istarskog Hrvata i Slovenca, začeti što sami ne možemo proslavi prisustvovati. U ime trsačana: Hrvatska štedionica, Linté, Primorski Hrvat, Knez.

Opatija: Četrdesetgodišnjem slavlju na dosadanjem uspjehu čestita najsrdačnije Posestrima „Zora“.

Ilok: Vanrednoj današnjoj vašoj proslavi i uspjehu hrvatske misli veseli se i čestita Hrvatska Čitaonica.

Rieka: Vriednoj proslavi patriotskog društva čestita Riečka Akademija.

Trst: Stjegenosti narodne misli na najizloženijoj točki hrvatske Istre čestita na četrdesetgodišnjem ustrajnom radu Dalmatinski Skup

Trst: Rasadnici domoljubnih demokratskih misli, žarištu puljskih Hrvata, čestita današnji jubilej Jadran, društvo mornararadnika.

Omišalj: Radosnim srcem slavi svečanost vaše četrdesetgodišnjice, duboko dirnuta Omišaljska Čitaonica.

Virje: Čestitamo pridružujući se slavi Hrvatska Čitaonica Ljubić.

Pazin: Kao mladja sestra prigodom današnje svečanosti čestita na dosadašnjim sjajnim uspjesima uz želju, da još na dogo ustraje na braniku slavenskog prosvjetnog i društvenog života u Pulji. Hrvatska Čitaonica.

Pogled po Primorju.

Puljsko-rovinjski kotar:

Narodnostno pomirenje u Istri. Dok se po novinama i sastancima razpravljaju, kako bi se najbolje moglo naći „modus vivendi“, t. j. temelj sporazuma između Hrv. slovenske narodnosti s jedno te talijanske s druge strane, dotle gospoda talijani, gdje samo mogu, gaze i vriedjavu našu popustljivost, svagdje, i svakom prilikom pokazuju da im do mira nije stalo, iskoristićući svakom zgodom ave na svoju ruku. Staru uvriedu našem narodu ope-

tuju i u ovo zadnje doba u Puljskoj obćini; kamorino glasilo puljski „Jornaleto“ donio je oglos o nekakvoj javnoj dražbi, koja je bila na 8. novembra u obćinskome redu, o prodaji drva u sumama obćino Stinjano, Muntića, Kavrana, Valture, Promonture itd. Ovo su sela čisto hrvatska, pak slavna obćinska junta za isto oglosila to talijanski, onda delegall u celu proćitaju to talijanski narodu, i mirna Bosna. Pitamo mi, kojih se stvar najviše tiče, zašto nebi to barem sada malo drugdje isto? Sada kada se pripravljaju sa obo strane na pomirenje morala bi i gospoda talijani malo pristojniji biti. Reći će oni, obćinska je oblast autonomna, pak što ista odredi mora da bude. Ali ako je obćinska oblast autonomna, te baš zato mora imati obzira na svoje pučanstvo.

Našim zastupnicima na zemaljskom saboru, a osobito onim izvanjskih općina kotara Pale, toplo preporučamo da ovu stvar kod budućeg zasjedanja zemaljskog sabora na vidjelo iznesu. Nepokazano li malo više enerzije i narodnog ponosa u ovakovim slučajevim, Talijani će i unapried raditi s nama što ih volja, zato moramo imati na pameti onu: da tvrdoglavog protivnika treba silom pameti dozvati, pak tek onda, ako je prilike pogodniji se njim.

Česku zabava u Narodnom Domu. Kako smo javili u zadnjem broju, priredjuju naša braća Česi nastanjeni u Pulji u subotu dne 13. t. mj. u velikoj dvorani Narodnog Doma liepu zabavu sa vrlo biranim i zanimivim programom. Upozorujemo ovime naše obćinstvo na tu zabavu, na koju se ovime svi naši pozivlju. Čisti dobitak ove zabave ide u korist českih škola u Beču i za Dražbu Sv. Cirila i Metodza za Istru. Ulaznina je K 1 po osobi; početak u 8 1/2 s. večer. Obzirom na plemenitu svrhu, pozivlju se svi naši, da pristupe u velikom broju na ovu zabavu.

Hrvatsko kazalište u Pulji. U nedjelju dne 14. t. mj. predstavljat će se u „Narodnom Domu“ „Sto muka od zaručak“, komedija u tri čina, ruski napisao N. Gogolj. Upozorujemo naše obćinstvo na ovu liepu komediju glasovitog ruskog pisača, koju će nam u nedjelju prikazati najbolje sile dramskog odsjeka našeg Sokola.

Zanimljv je u današnjem broju našeg lista iskaz sreće od Samuela Heckscher senr. u Hamburgu. Ova kuća je radi brze i točne isplate dobitivenih iznosa ondje i u okolici zadobila takav glas, da i na ovom mjestu upozorujemo svakoga na današnji oglos.

Lošinjjski kotar:

Iz Cresna. Cijenjeni čitaoci „Naše Sloge“ biti će veći jamačno nestrpljivi, i dosadno će im biti slušati uvijek jadikovke iz Cresna. No što ćemo. Bijeda nas bije, a sa nijedne strane pomoći. Svoju nutrinju punu žalosti iznašamo, pa nam tako odlagne. Živio zakon! kliču svi naši koji vedre i oblače pa i s pravom! Evo: „Mit Erlass des k. u. k. Reichskriegsministeriums von 11/IV 1884, Z. 625—18 bezv. des k. k. Ministeriums des Innern von 14/IV 1884 Z. 5939 wurde die Benützung von Sternens als Abzeichen bei Feuerwehr- und sonstigen Vereinen als unzulässig erklit“. Ali sa svim tim su naši slavnji „vigili“ ukrašeni sa petotrakom zvjezdom. Reći će koji tkivanović i to im pač. Nē, ne pači nam to, nego ćemo samo spomenuti, da bi to bio koji od naših, već bi imao posla sa gosp. državnim odvjetnikom; kako nam to kaže zadnji slučaj: žena jedna, koja je samo iz ljubavi jednōm odnijela raznim predbrojnicima mjesečnika „Naša Gospa lurdaka“, koja izlazi na Rijeci a dolazi kumulativno na ovdanšnje Franjevce, bila je odmah tužena na državno odvjetništvo, a ostali brojevi konfiscirani. Imade pako ovdje druga jedna žena, koja raznaša talijanske neke knjižice, ali našim „najlegali-

nijim* ljudima nije palo na um da ju tuže. Trgovca jedan prodaje razne kolodare, dupače prodavao jednom zabranjeni neki svitarski koledar. Nemojte misliti da je bio za to obješon — ne — živi i prodaje. A nako se čuje dozvolu ostavio mu nolić. A što radi e. k. postšarski činovnik? On je član ovdanšnje muzike „Circolo Popolare“, koja svakom zgodom kađ ide gradom svira onu zloglasnu „del sì“ koju dupače morade oružništvo zabraniti Lošnjanima kad bljahu ovdje. To nije ništa. On ostavlja Ured da prisustvuje sprovodu kojeg člna „Circola“. No tu su sitnice za one.... Imademo još toga u torbici. Preporučamo se gg. zastupnicima kod zgoda.

Ljudi potrgali grozde i spremili ga u pivnice, da čekaju kupce. Roda bilo dosta; a vrst upravo krasna i izvrsna. Preporučamo se našim trgovcima.

P. S. Skoro sam zaboravio na naš napredak. Tko nije bio u Londonu, te ondje vidio žene kao kočijašice i drugo, neka dodje u Cres, pak će imati čast vidjeti kako napredna žena nosi skalice te čisti i užije ferale po mjestu. A naša slavna „mularia“ imade barem predmet strke. Napredak iza otpuštenog užigrača. Neki vele: da će milostiva bolja polovica našeg predičnog načelnika, zauzeti njegovu čast kad bude on zapriječen. Viva progresso!

Krčki kotar:

Punat na 8 novembra. Uprava župne Crkve u Puntu, ovlaštena na to od viših oblastih, prodala je čestice 81/3, 81/3, i polovicu čestice 81/3 g. Orlić Franu, sada načelniku na Puntu, za kruna 5089:16 te je odnosni prenos vlasništva na ime kupca uzsledio zaključkom kotarskog Suda u Krku od 14 maja 1903 broj 581. Sa polovicom vlasništva čestice 81/3 uknjižena je još uvijek župna Crkva, ali je vlasništvo nepodjeljeno, kako to proizlazi iz grunтовне i odnosne mape.

Medjutim je g. Orlić sa zgradom za tvornicu tiesta posegnuo takodjer na nepodijeljenu česticu 81/3, koja graniči sa česticom 81/3, i to zapoše stranu prema samom mjestu. Vjestaci će znati ustanoviti, da li je tom zgradom i dvorištem pred istom g. Orlić zapremio više ili manje od polovice upitne nepodijeljene čestice 81/3. Na svaki način nikad neće ostala polovica predstavljati onu vriednost, koju je od prije imala, i to radi buke što ju pravi tvornica i jer je odaljenija od mjesta nego li je dio od g. Orlića zaposjednut. Kupoprodajna cienna nije udarena putem dražbe niti je iz odnosnog ugovora razvidno, da li je uzaliedila putem procjene. One su čestice pod crkvenom upravom bile zasadjene vinovom lozom od kmetova, koje je g. Orlić jednostavno odpravio. Uz koju i kakovu ođtetu, znati će najbolje oni sami po tomu, da li ga blagoslivlju ili ne.

U zadnje vrijeme dao je g. Orlić zidom ograditi sve one tri čestice, dakle i onu još sa Crkvom nepodijeljenu. Postoji sumnja, kako ljudi govore, da je on kod toga uzurpirao dobrahno obćinskog zemljišta. Usljed podnešene prijave bilo je ustanovljeno, da je g. načelnik podigao onaj zid bez redovite dozvole gradjovno oblasti. Tražilo se, da se ustanovi jedne li je on doistino prisvojio sebi obćinskog zemljišta ili nije, dupače ga je obć. zastupnik g. Orlić Nikola u javnoj sjednici pozvao da izjavi, koliko je on metara zemljišta kupio od Crkve, jer da će se tako najlakše moći ustanoviti da li je sada zidom ogradio više ili manje prostora. Ali g. načelnik nije dao željenog odgovora, a obćinsko zastupstvo nije došlo do kakova zaključka. Njegov susjed g. Karabalé Anton platio je onda, da se i njemu dopusti zatvoriti obćinskoga zemljišta koliko ga je zatvorio načelnik, pa da će platići po metru koliko je platio i načelnik, ali mu je zastupstvo molbu odbilo. Tada se je našao neki Zic Franjo koji je obćinskom zastupstvu učinio ponudu, da će ob-

ćini platiti 600 kruna za to po načelniku uzurpirano, ali obć. savjetnik g. Martin Orlić nehtjede dati taj predlog na razpravu. Usljed daljnog utoka bilo je namoženo obć. zastupstvu, da glede tog pitanja zauzame po zakonu svoje stanovište, ali se još ono nije do sada izjavilo. Reklo bi se, da je obćinsko zastupstvo puno obzirna.

Bilo kako bilo, pučanstvo traži, da se tu stvar svede na čisto, jerbo svakomu neka bude svoje, dakle i obćini obćinsko ako je istina da je g. Orlić obćinskoga uzurpirao. Obćinsko bu zastupstvo nije postavljeno, da može komu obćinskoga darivati, nego je ono izabrano da obćinsko imanje čuva i brani te da s njime razborito upravlja na korist čitave obćine, a ne pojedince. Čekamo dakle da vidimo, pak da opet progovorimo ako bude trebalo.

Voloski kotar:

Plišu nam Iz Kastva: Volučeni gosp. prof. Vjekoslav Spinčić, zastupnik naroda, poklonio je biblioteci e. kr. hrv. muške učiteljske škole u Kastvu 11 knjiga raznoga sadržaja, medju kojima su osobito istih djela: „O. Cantù: Documenti alla storia universale“ 16 svezaka, „O. Cantù: Storia universale“ 28 svezaka, i „Atti e memorie della S. I. di arch. e stor. patria“, 11 svezaka.

Koparski kotar:

Buzot, 3. novembra. Znademo unapred, da pišemo uzalud, al ipak ne smijemo prešutiti neurednosti, da se neizrazimo ostrije, što ih počinja e. k. porezni blagajnik ovdje, gosp. Bigatto. Čitatelj! Naše Sloge* već ga poznado; kao nepopravljivog, zagriženog talijanskog agitatora, gdje god mu se pruži prigoda, a i traži ju, što se ni malo ne slaže sa njegovom delkatnom službom. Čim nam se najme, a bit će o tomu svakako osvjedočen i gosp. Bigatto, da e. k. porezni ured u Buzetu prima novac i utjeriva i od mrskih Hrvata, dupače da je njihovih barem 9 desetina poreza, pak bi zato e. k. porezni ured i njegov predstavnik svakako morao imati bar zericu obzira napram našim porezovnicima. To bi bilo barem u interesu same države i državno uprave! Receni gospodin hoće da zlorabi svoj ured i položaj u stranačko-talijanskoj svrhu. On hoće da pomogne mjestnoj talijanskoj školi: osušila bi se bez hrvatske djece naše okolice. Treba ozmiriti ljudima hrvatsku školu, a to se postizava platežom, globom; pozna on dobro naše ljude. Prvi dan tekuće školske godine kao naumio raspasa med naše ljude 100—200 globa starih 2—3 i više godina. Na prigovor naš, reče, da mu ih iz Kopra kasno poslaše. Tko hoće, nek mu vjeruje, a mi ovim putem ovo javljamo e. k. kotarskoj oblasti u Kopru, ne bi li ga i ona za ovaj njegov postupak polivalila: ta živimo u Istri! — A u drugu ruku zahtjevamo, da nomarnim roditeljima školske djecē dodje u ruku što prije nalog isplate škol. globo sa strane e. k. kotarskega škol. vieća, a da ih e. k. porezni ured u najkraćom roku isljeru, ako se želi, da poluce svrhu, u koju su ustanovljene, a ne nakon 3—4 i više godina, lza kako je dijete zanemarilo školu.

Drugo. Treba priskrbiti u Radicama kuću za „Luginu“ školu. E, bio bi za to vrlo zgodan „kaštec“ pok. grofa Waldersteina. Gospodja udova nije pako toga mnijenja, da služ njeni „grad“ talijanskom fabrikom, znajući, da u Radicama žive narodi, komu i ona sama pripada, gdje ni jednog Talijana nema. Ona prihvatila našu ponudu, te odala prostor za hrvatsku školu. Tu je talijanska stvar potrobovala gosp. Bigatta, e. k. poreznog blagajnika. Poručio on gospodji udovi Waldenstein, da će biti opletročena visokom kućarinom i porezom, bude li dala svoj kaštec za hrvatsku školu. Gospodja grofica nije se nit se ne će prestrašiti groznja gosp. Bigatta. Dakle? Je li

ovo njegovo postupanje ili nije zloporaba
carskoga urada? Predložimo njegovo
pramknuće!

Za ublaženje biede u Lujskom sudbenom kotaru. C. k. namjesništvo u Trstu opredielilo je za ublaženje biede proizričene tućom tek. godine u lujskom kotaru sljedeće podpore za javnu radnju: Za gradnju ceste iz Kranice u Gerdoš 11.000 K; za gradnju ceste Triban - Fontana - Piščeta 1000 K; za popravak Fontana - Piščeta 500 K; za cestu Karselo - groblje 1000 K; za popravak ceste "Iza kuća" u Bujah 2000 K. Ove radnje ima se provesti odmah i to podijeljene; raditi mogu oni, koji su bili ponajviše tućom oštećeni; na račun dobiti ča dio novca, a ostatak po dovršenju radnji.

Javna zahvala.

Poltrm srećom od gorke tuge i neizrečive žalosti radi prerane smrti našeg nezaboravnog sina, dotično brata,

Franja Ermana,

drugoškolca na c. k. pazinskoj gimnaziji, najtoplije se zahvaljujemo svim onima, koji su ispratili njegove smrtno ostanke do hladnoga groba.

Osobita nas pako harnost veže prema vlt. gg. svećenima, velečenoj gg. profesorima i djacima pazinske gimnazije, koji su amo dohrlili, da mu iskažu zadnju počast te da se od svog dobrog druga uproste pjesmom žalostinkom, veleuč. g. profesoru Frankoli, koji mu je držao zaštitno nadgrobno slovo, veleuč. g. općinskog liječnika, koji ga je liječio, slavnom općinskom Odboru, ug učiteljima hrvatske i talijanske pučke škole, koji su se sa svojom školskom djecom sprovedu pridružili te u opće svim onim dobrim dušama, koje su bilo na koji način nastojali, da nam u ovom preteškom i zavojsnom času ublaže našu predboku bol.

Bog im svima stotruko naplati!

Zminj, 9. novembra 1909.

Tugujuća obitelj
Ivana Ermana.

Br. 2093.

Oglas jeftimbe.

U nedjelju dne 28. novembra ove godine, od 10 sati prije podne do podne, držati će se u općinskom uredu u Veprincu-tiči javna jeftimba za odati poduzeće gradnje novog dodatka za proširenje staroga groblja na Veprincu, ujedno sa gradnjom nove smrtvačnice, najpovoljnijemu nudiocu ispod proračunane cijene od 22.060 kruna.

Ponude pisane i bilježovane sa biljegom od 1 K sadržajuće iznos valjda od 5%, imaju se predati podpisanomu najkasnije do 11 1/2 sati prije podne gori naznačenog dana, te će se točno u rečeni sat (11 1/2 pr. p.) otvoriti i popisati.

Općinski odbor si pridržaje pravo privratiti onu ponudu koju bude smatrao najpovoljnijom ako i nebude najniža.

Tehnički projekt radnja može se pregledati u ovom općinskom uredu u vrijeme uredovnih sati, i doznati druge uvjete jeftimbe.

Glavarstvo obćine.
VEPRINAC, 28. oktobra 1909.

Nacelnik:
Bačleh v. r.

"BACULINUS"

jedini i zajamčeni pripravak
za uništenje žohara (bakula).
Nagrađen sa slatnom medaljom na međunarodnoj
izložbi za zdravstvo u Milanu 1909.
Proizvoditelj:
Erminij Lonzar, Pula.

Ovlašteni otviliti zemljomjerac
R. PERTOT
otvorio je svoju pisarnu za zemljomjorsko radnje u **TRSTU** via Casorima br. 5, II.

Br. 2094.

Raspis natječaja.

Raspisuje se natjecaj na jedno mjesto redarstvenog stražara što se ima popuniti kod ovog općinskog glavarstva, sa plaćom od mjesečnih kruna 100 isplativom postecipatno, i napolatom za službenu opravu u iznosu godišnjih 150 kruna isplativom u dva polgodišnja antecipatna obroka iz općinske blagajne.

Natjecatelji na ovo mjesto moraju dokazati poznavanje hrvatskoga ili slovenskoga jezika u pismu i govoru, i talijanskog i njemačkog jezika u govoru.

Molbe imaju se podneti podpisanomu do 20 novembra ove godine.

Glavarstvo obćine.
VEPRINAC, 28 oktobra 1909.

Nacelnik:
Bačleh v. r.

Najveći zgoditak ev.	Iskaz sruće	Dobitko garantira država
600,000 Maraka		

Polz na učestvovanje
u raznim dobrotama velike novčano lutrije, za koje jamči država Hamburg, u kojoj se mora sigurno dobiti

9 milijuna 841,476 Maraka.
Najveći zgoditak u najstretnijem slučaju

odnosno:	Glavni dobilci po Maraka	Glavni dobilci po Maraka
Maraka 500,000	300,000	300,000
" 50,000	200,000	200,000
" 10,000	100,000	100,000
" 5,000	60,000	60,000
" 2,500	30,000	30,000
" 1,250	15,000	15,000
" 625	7,500	7,500
" 312,500	3,750	3,750
" 156,250	1,875	1,875

i t. d.

U svemu sadržaje lutriju, koja sastoji od 7 razreda, 100,000 srećki sa 48,405 dobika i 8 premija, tako da skoro polovica svih srećki sigurno mora dobiti.
Dobitci rastu od razreda do razreda i najveći dobilci 1. razreda iznosi ev. M. 50,000 a onaj 7. razreda ev. M. 600,000.
Uredovna cijena srećke 1. razreda iznosi za

ciolu srećke M. 6 (K 7)	pol srećke M. 3 (K 3.50)	četvrt srećke M. 1.50 (K 1.75)
-------------------------	--------------------------	--------------------------------

Uredovni sa državnim grobom providjeni navedi lutrije, iz kojeg se vidi uložke za sljedeće razrede kao i točan izkaz dobika, šaljem na želju unaprijed budava i franko.
Svaki sudionik dobije službeni prikaz vučenja odmah iz vučenja
Dobitci bit će isplaćeni odmah uz jamstvo države. Naručbe molim odmah, a najkasnije do **24. novembra.**

Samuel Hoekacher senr., Bankgesech in HAMBURG 39.
Naručbenica na gosp. Samuel Hoekacher senr., Banka, Hamburg 60.

Posaljite im.....
ciolu srećke a M. 6.— (K 7, —
pol " " 3.— (3.50)
četvrt " " 1.50 (1.75)

Naslov:
Ivane primato u priklopu doznacelom izvolite podignuti pouzecom

Pazite na djecu!

Kad su vam ranjava ili imaju krase osip, crvenilo na koži ili bud kakove nečistoće na tijelu, upotrijebite izvrstnu mast zakonom zaslićenu iz ljekarne **Pečić** sada dr. B. Vouk — Zagreb. Djeluje najuspješnije kod svake vrsti rana (rezotina, ogrebine, opeklima itd.), kod prekomjernog znojenja noguh i tijela te nebi smjela nijedna kuća biti bez glasovite **masti za djecu.**

Čuvajte se patvorina!
Očjena kutij K — 80.
Dohva se u svim ljekarnama.

Glavno skladište:
Ljekarna PEČIĆ sada dr. B. Vouk ZAGREB.

Tko treba bielog platna, oxforda, kanafasa, zefira, kriseta, flanela itd. neka narudi u
Josip Běloun,
tkaonica,
Novy Hradek, Česka.
Samo dobra roba, solidna posluga.
40 metara liepih ostataka za K 16 franko pouzecom.
Ako roba nebude po volji, možete ju nefrankirano poslati natrag.
Tvorničke cijene.

Veliko iznenadjenje.
75.000 pari cipela.
4 para cipela samo za K 9.—
Radi obustave plaćanja više velikih tvornica povjerenje mi je, da raspisam veliku zabihu cipela duboko ispod tvorničke cijene. Ja prodajem 2 paru cipela na povez za gospodu i 2 paru za gospodje iz tamne ili crne kože, sa krpelom, jako zašijeni podplati, vrlo liepa najnovijeg kroja. Velicina po broju. Sve 4 para samo K 9.—
Razaslije pouzecom
Srednjsnja Izvozna kuća cipela
J. GELB, Nowy Sanceo br. 110.
Dozvoljena promjena ili novac natrag.

Jeftino Česko **PERJE**
za krevete
5 kg. novo žilnno K 9.60, bolja K 12.—
biele pahuljice žilnne, 18" — " 24"
kao suleg biele palu.
Ujice žilnne . . . 30" . . . 36"
razaslije se franko pouzecom.
Zamjenjalo se i prima natrag uz naknadu tovar. troška.
BENEDIKT SACHSEL, Lobes, br. 259
pošta PILSEN, Česka.

Prva slovenska narodna trgovina u Primorju

sa šivaćim strojavima i dvokolicama.
Prodaje šivaće strojeve za kućne i domaće porab: Singer B za K 70 sa pokrovom i jamci za 3 godine. Dvokolice "Helico Premier" K 105, "Cicuir" K 165.
Vlastita mehanička radionica.
Preporuča sa
JOSIP DEKLEVA
Gorica, Via Municipio br. 1.
Na zahtjev šalje sa nov slovenski elonk franko.

Mejdr
Zefiro i proljetne latke
Opreme za novjesta
Zahvaljajte utorkel!

Preporučamo našim obiteljima
Kolinsku cikoriju.

PEKARNA
LJUDEVIT DEKLEVA
Vla Campo Marzio br. 5 - Podružnica Via Velerani br. 1.
Prodaja svježeg kruha tri puta na dan.
Direktna poslužba u dom i u javne lokale.
Prodaja svakovrstnog brašna iz najboljeg mlina po dnevnoj cijeni.
Poslužba brza i točna.

STECKENPFERD-LILIENMILCH-SAPUN
Najblazi sapun za kožu kao i proti pjegama.
Dobiva se posvuda!

Austro-Hrvatsko parobrodarsko društvo na dionice u Puntu.
Plovitbeni red
vrjedil od 16. listopada 1909. do opoziva.
Pruga: Rijeka-Punat.

Svaki dan prije podne	Odl. Dol.	Postaje	Dol. Odl.	Svaki dan po podne
5.45	odl.	PUNAT	dol.	4.50
6.—	dol.	Krk	odl.	4.36
6.10	odl.	Glavotok	dol.	4.25
6.55	dol.	Mallnska	odl.	3.40
7.—	odl.	Omišalj	dol.	3.36
7.30	dol.	RIJEKA	odl.	3.05
7.40	odl.		dol.	2.55
8.25	dol.		odl.	2.10
8.30	odl.		dol.	2.—
9.30	dol.		odl.	12.55

Uvjetojno pristajanje u Njivicama.
Pruga: Baška-Punat.

Poned. Utorak Četvrti Subota prije podne	Odl. Dol.	Postaje	Dol. Odl.	Poned. Srijeda Petak Nedjelju po podne
4.30	odl.	Baška	dol.	6.—
6.30	dol.	Punat	odl.	5.—

Uvjetojno pristajanje u Staroj Bašci.
Pruga: Rijeka-Rab-Nerezine.

Utorak Petak prije podne	Odl. Dol.	Postaje	Dol. Odl.	Srijeda Subota po podne
7.20	odl.	RIJEKA	dol.	2.30
7.50	dol.	Opatija	odl.	2.—
8.—	odl.	Beli	dol.	1.50
9.20	dol.		odl.	12.30
9.30	odl.		dol.	12.20
10.20	dol.	Merag	odl.	11.30
10.30	odl.		dol.	11.20
11.—	dol.	Krk	odl.	10.45
11.10	odl.		dol.	10.30
po podne				
1.—	dol.	Rab	odl.	8.30
1.15	odl.		dol.	8.15
8.—	dol.	Veli Lošinj	odl.	6.30
8.10	odl.		dol.	6.20
4.—	dol.	NEREZINE	odl.	5.30

Uvjetojno pristajanje u Sv. Martinu Lošinjkom i Rovatskoj.

Brza pruga: Rijeka-Opatija-Rab i natrag.

Svaki četvrti prije podne	Odl. Dol.	Postaje	Dol. Odl.	Svaki četvrti po podne
7.30	odl.	Rijeka	dol.	7.30
7.50	dol.	Opatija	odl.	6.55
8.—	odl.		dol.	6.45
11.45	dol.	Rab	odl.	3.—

Ravnateljstvo si pridržaje pravo — prema okolnostima — promjeniti plovitbenog reda.
Agencija na Rijeci kod L. Pakullija, Via Andrássy 26.
PUNAT, dne 18. travnja 1909.
RAVNATELJSTVO.

Seoska blagajna za štednju i zajmove u Žrnovnici kod Splita
 želi nabaviti dobre vrste žitja i to pšenice i ječma, s toga molimo poš.
 g. trgovce, da nam izvole poslati uzorke i najniže cene.
 Seoska blagajna u Žrnovnici kod Splita.

Platno zaostalo iza jedno vojuljke narudbe.

Plachte bez šva

iz najbolje ubieljene tkanine, 150 cm široke, 225 cm duge, komad
 K 2-60. Razaslije najmanje 1/2, tučeta pouzecom.

40-50 met. ostataka u dužini od 3-15 met., bez grieske i
 jednoboje, kanafas, oxford, zellr, platno, flanele itd. 1 omot K 15-
 razaslije tkanica ANT. MARSCHIK, Kiselka v Orlovih Horah
 (Česka).

Za jesen i zimu

— preporuča tvrdka —

BOHINEC & Co.

— ulica dello Torri 2, TRST, ulica S. Lazzaro 17 —

(iza crkve sv. Antona novoga)

svoje bogato skladište gotovih odela za gospodu i dječake, te razne
 novosti u konfekciji za dame i djevojčice.
 Solidna posluga. (Odelo po mjeri.) Cene vrlo nizke.

Nova trgovina!

Nova trgovina!

ISTARSKA POSUJILNICA u PULI

Prima zadrugare, koji uplađuju sadružnih djetelova jedan ili više
 po kruna 5.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član te
 plaća od istoga 4 1/2 %
 štito bez ikakvog odbitka.

Vraća na štednju uložene iznose do 2000 K bez predhodnog
 otkaza, a iznosa od 2000 K
 ako se nije kod uložnja suglasno ustanovio veći ili manji rok sa
 otkaz, na otkaz od 8 dana.

Zajmove (posude) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku
 ili na mjenicu
 i sadržnicu uz garanciju.

Uredovni sati svaki dan od 9-12 sati prije podno i 3-6 sati
 poslije podno; u nevolji i blagdanu
 zatvoreno.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se u viali Carrara vlastita
 kuća (Narodni Dom) prvi pod desno, gdje se
 dobivaju pobliže informacije.

Ravnateljstvo.

Odklikan sa 3 srebrne kraljice
 u Gorici godine 1891. 1894. 1900.

Čestna diploma i zlatna kraljica
 u Vidmu godine 1903.

Zlatnu kraljicu i zlatni križ u
 Rimu godine 1903.

Svijećarna na paru J. Kopač, Gorica, ul. Sv. Antona br. 7.

Preporuča preč. svećenstvu, crkvenom starešinstvu, p. n. slavnom ob-
 činstvu svijeće iz prijesnog pčelnoga voska. Kilogram po K 5.—. Za prije-
 snost jamčim s K 2.000. Tamjan Myrrhae, Styrax, fitilja i stakla za
 vječno svjetlo po jeftinij cijeni. Gg. trgovcima preporučam svijeće za pogrebe,
 za božićno drveće, voštene svitci i med najjeftinije vrsti uz veoma niske cijene.
 Žuti vosak kupujem u svakoj množini po najvišoj dnevnjoj cijeni.

— Na zahtjev šaljem ošjenik franko. —

Gradjevni limar za ukusne radnje

Josip Slamich

PULA, Piazza Carli 3

uveo je u svojoj radionici posebni odlo kositrenja (kalafisiranja) i na
 utapanje, posuda od svake kovine.

Prodavači mlička, vlasnici hotela, gostiona, kavana itd., koji su
 do sada radi javnog zdravstva morali drugdje obavljati te radnje, naći
 će sada u ovoj radionici sve polakšice.

Gospodari! Želite li da Vaše blago ostane zdravo,
 da Vam se svinje (prasci) debele te
 da ih sačuvate od svih kušnih bolesti, da Vam krave dajuju
 više i bolje mlička, da Vam se blago jača, redovito hranu
 probavlja, te da ga sačuvate od kašlja, plućnog katara,
 naduvanja, zapetkine, glista itd. to upotrebljavajte samo

PRAH ZA BLAGO

pripravljen u Ljekarni k svetom Ćirilu i Metodu u
 Pazinu pa ćete se osvjedočiti o korisnom djelovanju istoga.

Cijena jedna kutija 1 kruna.

Naputak o uporabi jest naznačen na svakoj kutiji.

Gospodari! Preporuča Vam se svima za domaće blago MAZILo ZA BLAGO ILI FLUID

koje je najbolji lijek za konje i volove za pojačanje i okriepjenje nogu, postije
 teškog i napornog rada, te bolesti u križih i plećih, kod sgrčenih šila, kod upala
 kopita itd. Izvršna djeluje kod (prasa) svinja, kad nemogu na nogama stati
 i kad se opaža slabost na blagu.

Cijena jedno boce 1 kruna 10 filira.

Dobiva se samo u Ljekarni k svetom Ćirilu i Metodu u Pazinu (Istra).
 — Narudbe se obavljaju poštanskim pouzecom ili da se novac unapred pošalje.
 Ista ljekarna preporuča svoje bogato skladište svih drugih lijekova.

OPCINSKA ŠTEDIONICA u BIOGRADU pri moru (DALMACIJA).

Osnovala po regulativu c. k. Ministarstva u Beču, podjamčenjem cijelo
 kupne imovine općine Biograd i pod državnom kontrolom.

Ukamaćuje uloge na štednju sa

5% čistih,

jer i porez na kamatu uloga plaća sama štedionica.

Podjeljuje hipotekarne zajmove, eskomptira mjenice i vrši
 ostale bankarske poslove.

Uplatne listove c. k. poštanske štedionice za ulaganje
 novaca šalje besplatno.

Svi u krojački salon Zovića i I

Trgovina manufakturne robe i krojački salon MARKO ZOVIĆ - PAZIN

Skladište odlijea najmodernijeg kroja! sukna, kao i
 samog sukna za muške i ženske

uz tvorničke cijene.

Svakomu je slobodno pogledati i promjeriti robu.

Zašto može Zović za 30% jeftinije prodati šivaći stroj?!

Zato! jer radi bez agenta!

Osam-godišnja paranelja.

Konkurencija isključena.

Brza, točna i solidna posluga.

Najbolji češki izvor!

Jeftino perje za postelje!

1 kg sivo, dobro očišćeno 2 K; halje 2-10 K; prva vest
 poluvjetlo 2-80 K; hlelo 4 K; hlelo, pahuljasto 6-10 K;
 1 kg najbije, kao snieg hlelo, očišćeno 6-10 K, 8 K;
 1 kg pahuljen, sivo 6 K, 7 K; hlelo lino 10 K; najbije
 nije pravo pahuljice 12 K.

Kod narudbe od 5 K franko.

iz gustog crvenog, plavog, bijelog ili žutog
 nankinga, i pokrivač, 180 cm dug,
 116 cm širok, sa 2 jastučica, svaki 80 cm dug, 68 cm širok, napunjen u novlin,
 si lin, vrlo trajnim pahuljastim perjem 16 K; polu-pahuljice 20 K; pahuljice 24 K;
 pojedini pokrivači po 10, 12, 14 i 16 K; jastuci po 3, 3-50 i 1 K. — Razaslija se
 pouzecom počam od 12 K franko. Robu se zamjenjuje ili uzimlje natrag franko; ako
 se ne dopadne vraća se novce. Kzerpiti cijelost budava i franko.

S. BENISCH, Dešenice, 762, Šumava.

Najbolji uspjeh polučuje se oglašivanjem u „NAŠOJ SLOGI“.

Jer je razširena po svoj Istri, Gorickoj, Dalmaciji, Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini.
 Molimo, da se kod narudbe pozovete na „Našu Slogu“.

Novo: Projletra i ljena sezona!

Novo: Projletra i ljena sezona!

Danas o podne, kad je list bio već u tisku, primismo sljedeći brzovjav: **Danas je primljen u audienciju od Njeg. Veličanstva narodni zastupnik gosp. Dr. M. Laginja.** Vlada je izrazio nadu čim skorije i pravedne nagode s talijanima, a na opaske narodnog zastupnika Dr. M. Laginje priznalo je Njeg. Veličanstvo da su potrebe naroda velike, osobito one školske za seosko pučanstvo.

to je ipak u prostorijah zastupničke kuće dosta živo. Ima tu mnoštvo zastupnika i mnoštvo novinara. Zastupnici imadu pogovora kako da se kriza riješi, odnosno kako da se u zastupničkoj kući započne mirno raditi. U sredini pogovora i dogovora su Poljaci sa predsjednikom njihovoga kluba Drom. Glombinski. Mnogi se čude njegovoj odvaznosti da se laća zadaće, koju za sada mnogi drže nezvršivom, da se najmože omogući rad u zastupničkoj kući, a to, se može, ako se bar ponekle izgleda opreke izmed Njemaca i Slavena. Glombinski ipak razpravlja; danas se tako zvanično naprednimi strankami njemačkimi. To čini za to jer su mu kršćansko-socijalni Njemci rekli, da se oni nedadu u nikakve dogovore bez ostalih, bez naprednih Njemaca.

I inače se radi u zastupničkoj kući. Razni odbori drže sjednice. Sutra i preksutra imadu sjednice: odbor za utazenje bode, ustavni odbor, željeznički odbor, porezni odbor. Danas ima sjednicu odbor za socijalno usjeguranje, i imao je već proračunski i vinogradarski odbor.

Proračunski odbor razpravljao je o kontingentiranju žestokih pića. Govorilo se je kakva dva sata, al do odluke nije došlo. Da se je glasovalo, vlada bi bila po svoj prilici pala sa svojim osnovani.

U vinogradarskom odboru, komu su izmjenice predsjedali predsjednik Schräffl i prvi podpredsjednik Spineč, bila je na dnevnom redu: *promjena poreza na vino kako ju namjerava vlada.* Zakonske osnove vlada za taj predmet još nije podnijela. Članovi odbora žele već sada znati kako si to vlada misli. Odjelni predstojnik Bernatzky obrazložio mnenje vlade koje pak još nije posve dozrijele. Vlada misli da do sadanjan oporezovanje vina, i način utjerivanja, neodgovara današnjemu vremenu, da tu nejma jednake mjere za sve. Prema konsumu i porezu vina da bi vlada morala mnogo više dobivati nego li dobiva. Po mnenju vlade bi se porez na vino snizio, a država bi od njega ipak više dohivala. Proizvoditelje vina da se nebi ošteti, Potrošařarska družba, kao zastarjela da bi se ukinulo, a uvelo kontrolu prekupnje. Kad razprave govorili su i Njemci Markhel, Mayer, Zeiner, Brunner, Slovenci Rožkar i Hočevar, Hrvati Biankini i Spineč, Čeh Šlinger, socijalni demokrat Winarsky. Svi su prošvedovali protu kakvom novomu oporezovanju vina, svaki uzimajuć obzir naročito na one pokrajine ili predjele koje zastupa. Svi su zagovarali prošbitke, proizvođitelja vina, Winarski širokih mesa konsumenta. Jednoglasno bila je prihvaćena sljedeća resolucija:

Poziva se č. kr. vlada, da obzirom na oporezovanje vina nepodnese nikakve zakonske osnove, kojim bi se još jače nego je dosad obteřetilo produkciju i konsumaciju sa strane širokih slojeva pučanstva.

Za današnji broj dobili smo daljni izvještaj, datiran

Beč, 14. 11. 1909.

Ni netom prošloga tjedna nije se položaj mnogo promjenio. U parlamentu bijaše živo. Radili su neki odbori. Vodili su se dogovori sve u šestnaest.

Znamenita je sjednica **ustavnoga odbora**, komu je predsjednik profesor Čelakowsky. Socijalni demokrat Dr. Adler predložio je da se odbor posebnom resolucijom izrekne proti § 14., koji daje vladi vlast da može mnoge stvari bez parlamenta riješiti. Taj predlog bio je u odboru prihvaćen jednoglasno. Sve stranke su se zanj izrazile — svaka sa svoga stanovišta. Najneiskreniji bili su Njemci. Izjavili su da su oni bili uvijek proti rečenom paragrafu, pa da će i sad proti njemu glasovati. To je teoretično. Praktično nebi bili za to da se ga ukinu. To se je pokazalo kod njihovih dogovora sa Poljaci, kod kojih se radi za omogućenje rada parlamenta.

Kod pogovora za parlamentarni rad bilo se je izlaklo misao, da bi se taj rad započe sa razpravom prešnoga predloga o ukinuću § 14. Bilo se je već na tom da se to prihvati, kad al su skočili Njemci da je to napereno proti vladi Bienenrth, i tim za ustrojenje druge vlade, česu Njemci nikako bar za sada neće, jer to bi bila voda na mlin slavenkih stranaka. Poljaci, koji su takodjer za taj prešni predlog, i da Njemce neodbiju, izjavili su da taj predlog nije naperen proti vladi ni proti Njemcem, nego naročito proti obstrukciji bilo a koje strane. I tako je ta stvar zašpala. Pogovore su držale njemačke toboz napredne stranke i amo i sa njemačkimi toboz socijalno-kršćanskimi strankami; slavenka jednota; Poljaci sami, i sa ministrom predsjednikom Bienenrtom; vodja poljskoga kluba Dr. Glombinski sa svimi, i klubovi, i pojedinci, i vladom. Usried tih prerasnih pogovora pala je ko iz vedra neba viest, da je Njegovo Veličanstvo pozvalo k sebi Poljačkoga ministra-zemljnika pl. Dulembu, i reklo mu, da sadanja vlada netjera protislavenske politike, već da postupa korektno i objektivno. Tu audienciju udesio je stalno Bienenrth, koj je mislio da će tim spasiti sebe i Njemce, a Slavena u „Jednoti“ prestrašiti. Sama audiencija, osobito pak prvobitno priobćenje o njoj je Slavena toli oćređilo, da se je priobćenje moralo popravljati. Iz Česka čuli su se glasovi, da ako je prije audiencije bilo koliko nade za mirno rješanje krize, da je posle audiencije nejma. „Jednota“ je razpravljala na temelju popravljenog priobćenja. Uzela je zalivalno do znanja izjavu Njegovoga Veličanstva, da nebi dozvolilo da se protislavenski vlada. Istodobno izrazila je svoje duboko sažaljenje radi neistinitoga i pristranoga obavještenja krune sa strane vlade. Samo takovim izvještenjem može se tumačiti izjava Njegovoga

Veličanstva, da sadanja vlada netjera protislavenska-politike, i da vodi poslove korektno i objektivno. Onda se je navelo sijaset vladinih činova kao dokaza da vlada u istinu protislavenski vlada. „Jednota“ izrazila je svoje duboko sažaljenje tokodjer radi toga što vlada hoće da porabi krunu za ućvršćenje svoga razlikanoga položaja i za tendenciozno uplivanje na odluku stranaka, jer se tim pogibeljno šteti autoritetu krune kod već i tako do skrajnosti radi postupka vlade razdraženoga slavenkoga pučanstva.

Njemce, a sigurno i vladu, je iznenadila tako odlučna izjava Jednote, koju oznaćuju kao pretjeranu. Njemci da se imadu šta proti vladi tužiti, a ne Slaveni. Tako govoro leumjerici njemački.

Dr. Glombinski, i uza te opreke, još nije izgubio svake nade na uzpostavu rada u parlamentu. On je odputovao za par dana u Galiciju, al će već, kad budu ovo čitali „Naše Sloge“ čitali, s mnogo razpravljati, i nastojati da izvrši svoju tešku zadaću. Teža tim više što hoće da ne bude ni pobjeditelja ni pobjedjenih, ni na njemačkoj ni na slavenkoi strani.

Novo njemačko nasilje.

Austrijski Njemci poćinili su na nenjemačkim narodima Austrije u obće, napose pako na slavenkim narodima novo nasilje. Davnu svoju osnovu za proglašenjem nije mačkoga jezika državnim jezikom, oživitorili su za sada u četirih, toboz čisto njemačkih pokrajinah t. j. u Dolnoj i Gornjoj Austriji, Solnogradskoj i u Vorarlbergu. Sabori svih su name pokrajinah u zadnjem zasjedanju prihvatili po dvije zakonske osnove, kojima se proglašuje njemački jezik isključivo službenim jezikom. Prva zakonska osnova, koju prihvatise spomenuta četiri zemaljska sabora, uređjuje najprije uporabu jezika kod autonomnih oblasti i u saboru. U toj zakonskoj se osnovi veli, da je jezik tih sabora samo njemački. Nadalje je poslovni jezik i službeni jezik zemaljskoga odbora i njemu podložnih organa i namještenika kao i obćinskih zastupnika te njihovih podložnih organa i namještenika isključivo njemački. Ta su ustanova odnosi i na gradove sa vlastitim statutom.

Druga zakonska osnova, koja se tiče jezika na školkama i učiteljskim školkama ustanovljuje nastavni jezik njemački. Privatni takovi zavodi mogu onda imati pravo javnosti ako im je nastavni jezik njemački.

Obje zakonske osnove stupaju u krepodstanom njihovoj objave.

Ove dakle zakonske osnove podaju isključivo porab njemačkom jeziku s malenom iznimkom u Dolnoj Austriji, gdje se daje českim obćinam uz moravsku granicu pravo porabe českog jezika ako je taj zastupstvo česko.

Tim osnovama je dakle zajamčena nadvlada njemačkomu jeziku i tamo, gdje imadu na stotine hiljada nenjemačkih narodnostih i u poslovih školskih, uzprkos

jasnomu slovu čl. 19. državnih temeljnih zakona.

Navedeni četiri sabori upustili su se bez pravog razloga a proti svakom pravu i zakonu na demonstracije proti ostalom narodom monarhije stvorivši zakone o isključivoj porabi njemačkog službenog jezika u saboru, u autonomnih oblastih i u školkah. Ovi su zakoni napereni u prvom redu proti českomu stanovništvu Dolnje Austrije, napose proti Čehom stanujućim u glavnom i priestolnom gradu Beču.

U ovom je gradu i okolici do 800.000 Čeha, trgovaca, obrtnika i radnika, koji silno napreduju i proti kojim su radi toga ponajviše naperene spomenute zakonske osnove. Protislavenski je dakle značaj tih zakonskih osnova, koje idu za tim, da zapriče Slavenom u spomenutih zemljah svaki daljni duševni razvoj i napredak.

Za to osnove služili su se svi Niemci u parlamentu i u pojedinih pokrajinah, bez obzira na raznolike njihove političke i vjerske težnje. Od glasovitog b. česko-nadžanika Dra. Luegera kojemu su uvijek na jeziku kršćansko-katolička načela, pak sve do radikalnih pangermanskih odpadnika od Rima, ultavatise sa svi u jedno kolo proti Slavenom Austrije, koji se nedaju više pritiskati uz zid, kao bezpravni državljeni i nerazložni stvorovi.

Sadržaj novili zakona jest bez dvojbe i bez obzira na spomenute slavenke obćine u Dolnoj Austriji protuustavan i protuautonoman.

Državni temeljni zakoni zajamćuju svim narodom i u svakoj pokrajini porabu narodnog jezika u školi i u javnih uređih. Po tih zakonih česke i slovačke obćine Dolnje Austrije ne trebaju nikakve prilove ni od vlade ni od sabora za to, da svojih autonomnih poslovih uređuju svojim jezikom i da svojoj djeci pruža temeljnu naobrazbu u materinskom jeziku.

Svoju osnovu htjeli su austrijski Niemci, osobito oni Dolnje Austrije, već davno provesti, ali se nije našlo ministarstva, koje bi bilo htjelo tako neustavne osnove podnesti vladaru na potvrdu. Taj posao čekao je sadašnje, Slavenom skrajno protivno ministarstvo. Ministar predsjednik barun Bienenrth preuzeo je na sebe tu zašestnu ulogu pod pritiskom njemačkih stranaka u parlamentu, koje mu zadadeše baš time njegovoj vladavini zadnji udarac.

Slavenici su se zastupnici do zadnjeg trenutka nadali, da se barun Bienenrth neće odvratiti na vrlo pogibeljan korak t. j. da neće njemačkih zakonskih osnova predložiti caru i kralju na potvrdu, ali on je popustio pritisku pokazav opet jednom, da je bolji Niemac nego li austrijski državnik.

Njemačko zakonske osnove postale su zakonom i tim je austrijskim Slavenom dohćena rukavica nesamo od strane austrijskik Niemaca, već dapače i od strane austrijskog ministarstva.

Izzyvani Slaveni će stalno međdan prihvatiti u ćvratoj nadi, da će barun Bienenrth pobjedjenim ostati. Slavenici su zastupnici, okupljeni u „Slavenkoi zajednici“ u parlamentu rukavicu pobrali izjaviv barunu

SLOGA

čakarski i politički list.

a nosloga svo pokrvari. Narodna poslovia.

dr. u Pali ulica Gluha 1. — Glavni suradnik prof. M. Mandić u Tretu (Via Crociera br. 1, li. kat).

Izlazi svakog četvrtika o podno.
Netiskani Doplci se ne vraćaju n e p o d p i s a n i n e l i t k a j u , a n e f r a n k i r a n i n e p r i m a j u .
Predplata na poštarinomu sto: 10 K u obće, 5 K za pošljake } na godinu. III K u obće, odn. K 250 na pol godine.
Izvan carevine više poštarina. Plaća i utaćuje se u Pali.
Pojedini broj stoji to h, zao stalil zo h, koi u Pali, toll izvan iste.
Uredništvo i uprava nalazi se u Tiskari Laginja i dr. prije J. Krmpotić i dr. (Via Gluha br. 1), kamoneka se naslovljuje sva pisma i predplato

Seoska blagajna za štednju i zajmove u Žrnovnici kod Splita
 Želi nabaviti dobre vrste žitja i to pšenice i ječma, s toga molimo pošt. g. trgovca, da nam izvole poslati uzorke i najniže cene.

Seoska blagajna u Žrnovnici kod Splita.

Platno zaostalo iza jedne vojuljke naručbo.

Plahte bez šva

iz najbolje ubieljene tkanine, 150 cm široke, 225 cm duge, komad K 2-60. Razašilje najmanje 1/2 luceta pouzećem.

40-50 met. ostataka u dužini od 3-15 met., bez grieske i jednoboje, kanafas, oxford, zefir, platno, flanele itd. 1 omot K 15 - razašilje tkanica ANT. MARSCHIK, Kislolka v Orlovih Horah (Česka).

Odlikavan sa 3 srebrne kolajne u Gorici godine 1891. 1894. 1900.

Častna diploma i zlatna kolajna u Vidnu godina 1903.

Zlatnu kolajnu i zlatni križ u Rimu godine 1903.

Svijećarna na paru
J. Kopač, Gorica, ul. Sv. Antona br. 7.

Preporuča pred. svećenstvu, crkvenom starješinstvu, p. n. slavnom občinstvu svijeće iz prijeanog pčelnoga voska. Kilogram po K 5.-, Za prijesnost jamčim s K 2.000. Tamjan Myrrhae, Styrax, fitilja i stakla za vječno svjetlo po jeftinij cijeni. Gg. trgovcima preporučam svijeće za pogrebe, za božićno drveće, volteni svitci i med najjeftinije vrsti uz veoma niske cijene. Žuti vosak kupujem u svakoj množini po najvišoj dnevnoj cijeni.

Na sahtjev šaljem oijenik franko.

Gradjevni limar za ukusne radnje

Josip Slamich

PULA, Piazza Carli 3

uveo je u svojoj radionici posebni odlo kostrenja (kulajsanja) jna utapanje, posuda od svake kovine.

Prodavači mleka, vlasnici hotela, gostiona, kavana itd., koji su do sada radi javnog zdravstva morali drugdje obavljati te radnje, naći će sada u ovoj radionici sve polakšice.

Gospodari! Zelite li da Vaše blago ostane zdravo, da Vam se svinje (prasci) debele te da ih sačuvate od svih kušnih bolesti, da Vam krave dajuju više i bolje mleka, da Vam se blago jača, redovito hranu probavlja, te da ga sačuvate od kašlja, plućnog katara, naduavanja, zapekline, glista itd. to upotrebljavajte samo

PRAH ZA BLAGO

prilavjen u Ljekarni k svetom Ćirilu i Metodu u Pazinu pa ćete se osvjedočiti o korisnom djelovanju istoga.

Ciena jedne kutije 1 kruna.

Naputak o uporabi jest naznačen na svakoj kutiji.

Gospodari! Preporuča Vam se svina za domaće blago

MAZILo ZA BLAGO ILI FLUID

koje je najbolji liek za konje i volove za pojačanje i okriepjenje nogu, poslije teškog i napornog rada, te bolesti u kriših i plećih, kod egrčanih štla, koni upato kopita itd. Izvratno djeluje kod (prasaca) svinja, kad nemogu na nogami stati i kad se opaža slabost na blagu.

Ciena jedne boce 1 kruna 40 filira.

Dobiva se samo u Ljekarni k svetom Ćirilu i Metodu u Pazinu (Istra).
 - Naruče se obavljaju poštanskim pouzećem ili da se novac unapred pošalje.
 Ista liekarna preporuča svoje bogate skladište svih drugih liekova.

Najbolji česki izvor!

Jeftino perje za postelje!

Gotovi kreveti

1 kg sivo, dobro očišćano 2 K; bolje 2-40 K; prva vrst polusivilo 2-80 K; bilo 4 K; blelo, pahuljasto 5-10 K; 1 kg najčistije, kao snieg bilo, očišćano 6-10 K, 8 K; 1 kg pahuljen, sivo 6 K, 7 K; bilo fino 10 K; najčistije prave pahuljice 12 K.
 Kad naručbo od 5 K franko. Iz gustog crvenog, plavog, bijelog ili žutog naukinga, 1 pokrivač, 180 cm dug, 116 cm širok, sa 2 jastučima, svaki 80 cm dug, 68 cm širok, napunjen s novim, sitim, vrlo trajnim pahuljastim perjem 16 K; polupahuljice 20 K; pahuljice 24 K; pojedini pokrivač po 10, 12, 14 i 16 K; jastuci po 3, 3-50 i 4 K. - Razašilje po pouzećem posam od 12 K franko. Roba se zamjenjuje ili uzimlje natrag franko; ako se ne dopada vraća se novac. Izprijel eleniel budava i franko.
S. BENISCH, Dešenice, 762, Sumava.

Novo: Proljezna i ljeta sezona!

Pa

Pi

osno bez ikakvog odbitka.

Vraća na štednju uložene iznose do 2000 K bez predhodnog otkasa, a iznosa od 2000 K ako se nije kod uložanja suglasno ustanovio veći ili manji rok za otkas, uz otkas od 8 dana.

Zajmove (posude) daje samo zadržegarom, i to na hipoteku ili na mjenice i sadušnice uz garanciju.

Uredovni sati svaki dan od 9-12 sati prije podno i 3-6 sati poslije podno; u nedjelju i blagdana satvoreno.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se u vialo Carrara vlastita knda (Narodni Dom) prvi pod desno, gdje se dobivaju pobitke informacije.

Ravnateljstvo.

OPCINSKA ŠTEDIONICA
 u BIOGRADU pri moru (DALMACIJA).

Osnovana po regulativu c. k. Ministarstva u Beču, podjamđenjem cijelo kupne imovine općine Biograd i pod državnom kontrolom.

Ukamaćuje uloge na štednju sa

5% čistih,

jer i porez na kamatu uloga plaća sama štedionica.

Podjeljuje hipotekarne zajmove, eskomptira mjenice i vrši ostale bankarske poslove.

Uplatne listove c. k. poštanske štedionice za ulaganje novaca šalje besplatno.

Svi u krojački salon Zovića i I

Trgovina manufakturne robe i krojački salon
MARKO ZOVIĆ - PAZIN

Skladište odijela najmodernijeg kroja i sukna, kao i samog sukna za muške i ženske

uz tvorničke cene.

Svakomu je slobodno pogledati i promjeriti robu.

Zašto može Zović za 30% jeftinije prodati šivaći stroj?

Zato! jer radi bez agenta!

Osam-podijšnja parancija.

Konkurencija isključena.

Brza, točna i solidna posluga.

Novo: Proljezna i ljeta sezona!

Novo: Proljezna i ljeta sezona!

Najbolji uspjeh polučuje se oglašivanjem u
„NAŠOJ SLOGI“

Jer je razširena po svoj Istri, Goričkoj, Dalmaciji, Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini. Molimo, da se kod naručbo pozovete na „Našu Slogu“.